

side er hævdet, at det ikke i henhold til den kommunale valglovs § 13, stk. 7, er tilladt at indgå dobbelte listeforbund, f. eks. mellem tre indbyrdes forbundne lister af samme partifarve og en fjerde liste af anden partifarve.

Harald Nielsen: Årsagen til, at jeg har stillet dette spørgsmål til den højtærede minister, er, at jeg ved deltagelse i møder til forberedelse af kommunalvalgene er kommet på det rene med, at der hersker adskillig uklarhed med hensyn til, hvad man må og ikke må ved indgåelse af listeforbund.

Sådanne listeforbund kan have to hovedformer; f. eks. kan tre D-liste indgå listeforbund med hverandre; en sådan ordning plejer man at kalde sideordnet eller enkelt listeforbund. Men hvis de tre således indbyrdes forbundne lister derefter indgår et nyt listeforbund, nemlig listeforbund med en fjerde liste, så har man, hvad man kunne kalde et dobbelt listeforbund eller et listeforbund i anden potens.

Dette sidste hævdes imidlertid af nogle at være forbudt i henhold til ministeriets fortolkning af kommunalvalglovens § 13, stk. 7. Den besked får man, siger de pågældende, hvis man spørger på amtskontorerne. Andre hævder, at det er tilladt, og anfører som bevis herfor, at det har man gjort ved tidligere sognerådvalg, uden at det har givet anledning til protester. Selv kan jeg anføre, at efter hvad der er oplyst overfor mig, var der i Marslev-Birkende kommune på Fyn ved valget i 1950 to C-liste og to D-liste. De to C-liste indgik listeforbund, og det samme gjorde de to D-liste; derefter indgik de to således dannede listeforbund i et nyt listeforbund, nemlig i et listeforbund med hinanden. Resultatet heraf kom til at stå ved magt, endskønt mandatfordelingen var blevet en anden, hvis de fire liste havde været forbundet i et sideordnet eller i et, som jeg for nemheds skyld kalder det, enkelt listeforbund i stedet for, som det skete, i et dobbelt.

Jeg skal indrømme, at jeg syntes, det var rigtigt at lade resultatet stå ved magt, for jeg kan ikke se, at kommunalvalgloven forbyder dobbelt listeforbund; der står jo i loven ikke andet derom end det, vi finder i § 13, stk. 7, nemlig dette:

„Kandidatliste kan derhos for valgbestyrelsen anmeldes at ville støtte hinanden (listeforbund).“

Det er mig umuligt at se, at disse linier indeholder noget forbud mod det, jeg for nemheds skyld kalder dobbelt listeforbund. Paragraffen kan kun, synes jeg, læses på den måde, at det er overladt til vælgerne selv — således som det også efter min mening bør være — at afgøre, hvilke former for listeforbund de agter at vælge blandt de forskellige lister, der opstilles.

Jeg håber, den højtærede minister kan dele denne opfattelse, og hvis der virkelig skulle foreligge en eller anden gammel indenrigsministeriel fortolkning af loven, i henhold til hvilken man forbyder dobbelt listeforbund, håber jeg, den højtærede minister vil tage denne fortolkning op til revision og give en ny fortolkning, der gør det muligt, at afgørelsen af listeforbundenes karakter helt lægges ud til vælgerne.

Indenrigs- og boligministeren (Kjærboel): Det ærede medlems spørgsmål må jeg besvare med, at det efter den kommunale valglovs § 13, stk. 7, ikke er tilladt at indgå dobbelt listeforbund. Det siges i denne lovbestemmelse, at kandidatliste kan anmeldes at ville støtte hinanden, det vil sige indgå listeforbund. Der står intet om, at listeforbund kan støtte hinanden indbyrdes i nye listeforbund, med andre ord: ved listeforbund mellem f. eks. tre særliste af samme parti og en fjerde liste fra et andet parti må samtlige fire liste være stillet lige; de tre liste kan ikke optræde som et særligt forbund i listeforbund med den fjerde liste. At denne forståelse af lovbestemmelsen er den korrekte, følger allerede af lovens anvendelse af ordet „kandidatliste“. Men dertil kommer, at hvis disse dobbelte listeforbund var tilrådelige, måtte man forvente, at valgloven havde taget udtrykkelig stilling også til den formelle fremgangsmåde ved forbundenes indgåelse, herunder om stillere og kandidater skulle tiltræde begge listeforbund, om alle forbund skulle anmeldes samtidig o. s. v. Også i bestemmelserne om fremgangsmåden ved valgenes opgørelse måtte man vente at finde regler om dobbelte listeforbund. Den kommunale valglov er jo en endog meget udførlig lov på alle områder.